

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE LITERE

Departamentul de limbi și literaturi asiatice

Prof. Univ. Dr. Habil. Rodica Frențiu
Departamentul de limbi și literaturi asiatice, Director
Facultatea de Litere, Universitatea Babeș-Bolyai
Str. Horea nr. 31
400202 Cluj-Napoca
E-mail: rodica.frentiu@ubbcluj.ro

TEMATICA și BIBLIOGRAFIA
examenului de admitere la doctorat din sesiunea iulie 2024

Examenul de admitere constă într-o probă scrisă (pe baza bibliografiei) și o probă orală (un interviu pe baza proiectului științific propus de candidat).

TEMATICĂ:

Acceptând că este atât un fenomen spiritual, cât și un fapt cultural manifestat în istorie, ce concretizează în vorbire tradițiile vorbitorilor unei comunități lingvistice, limba devine „facerea” unei tradiții, dinamica aceasta evidențiind tocmai „interdependența” între „dezvoltarea” limbii și aceea a culturii și civilizației. Or, aici intervine semiotica culturii, ca ramură a semioticii generale, și argumentează felul în care, în variatele procese de semioză generate de om, limbajul ocupă o poziție specială în cadrul culturii, limbajul poetic fiind, pentru unii cercetători, cel mai important aspect al activității de semioză în care este implicat limbajul. Semiotica culturală încearcă, astfel, să recupereze modelul lumii configurat de om și spiritul său de-a lungul istoriei, oferind nu numai dominanta tipului de semioză caracteristic pentru o cultură particulară, ci și cadrul adecvat de înțelegere și interpretare pentru diverse texte literare și culturale.

- ➔ Limbă și cod cultural (→ dominanta de cod cultural);
- ➔ Semiotica culturală și analiza de tip lingvistic;
- ➔ Limbajul poetic – *act creator* și *actualitate* culturală;
- ➔ Tradiții vechi în contexte noi;
- ➔ Poetica și semiotica culturală în explorarea discursului publicitar japonez;
- ➔ Traducerea – operație lingvistică și culturală. Problematika transferului cultural în traducerea din limba japoneză.

BIBLIOGRAFIE (orientativă):

- Arima, Michiko, *Creative interpretation of the text and the Japanese mentality*, în Yoshihiko Ikegami (ed.), *The Empire of signs: semiotic essays on Japanese culture*, Amsterdam: John Benjamins, 1991.
- Idem, *Japanese Haiku vs. English Haiku vs. Concrete Poetry*, în „Poetica” 46, Shubun International, Tokyo, 1996, pp. 137-152.
- Arima, Michiko, *Japanese Haiku vs. English Haiku vs. Concrete poetry*, în „Poetica. An International Journal of Linguistic-Literary Studies”, 46, Tokyo, Japan, 1996.
- Barthes, Roland, *L’empire des signes*, Genève: Editions d’Art Albert Skira S.A., 1970.
- Benedict, Ruth, *The Chrysanthemum and the Sword. Patterns of Japanese Culture*, Tokyo: Charles E. Tuttle, 1994.
- Courdy, Jean-Claude, *Les Japonais*, Paris: Pierre Belfond, 1979.
- Eco, Umberto, *A spune cam același lucru. Experiențe de traducere*, în românește de Laszlo Alexandru, Iași: Editura Polirom, 2008.
- Ecole de Tartu, *Travaux sur le système de signes*, Textes choisis et présentés par Y. M. Lotman et B. A. Ouspenski, traduits du russe par Anne Zouboff, Bruxelles: Editions Complexe, 1976.
- Frențiu, Rodica, *Limbajul poetic – act creator și actualitate culturală. Modelul cultural japonez*, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2017.
- Fukui, Kenichi, *The Japanese and Creativity*, în Shichihei Yamamoto et alii (eds.), *Nihonrashisa. Japanese Essences*, Tokyo: Kodansha, 1985, pp. 31-49.
- Genette, Gérard, *Palimpsestes. La littérature au second degré*, Paris: Editions du Seuil, 1982.
- Hinds, John, *Reader Versus Writer Responsibility: A New Typology*, în Ulla Connor; Robert B. Kaplan (ed.), *Writing Across Languages: Analysis of L2 Text*, Addison-Wesley Publishing Company, 1987.
- Humboldt, von W., *Linguistic Variability & Intellectual Development*, Florida: University of Miami Press, Coral Gables, 1971.
- Ikegami, Yoshihiko (ed.), *Shizen to bunka no kigōron*, Tokyo: Keisōshobō, 1985.
- Ikegami, Yoshihiko, *Homology of Language and Culture – A Case Study in Japanese Semiotics* -, în Walter A. Koch (ed.), *The Nature of Culture*, Proceedings of the International and Interdisciplinary Symposium, October 7-11, 1986 în Bochum, Bochum: Studienverlag Dr. Norbert Brockmeyer, 1989 pp. 388-403.
- Idem, *Introduction*, în Yoshihiko Ikegami, *Discourse Analysis in Japan*, An Interdisciplinary Journal for the Study of Discourse, Mouton de Gruyter, pp. 263-273, 1989.
- Idem, *Fushigina kotoba, kotoba no fushigi. The Wonder of Language*, Tokyo: Chikumashobō, 1990.
- Idem, *Introduction: Semiotics and Culture*, în Ikegami, Yoshihiko (ed.) *The Empire of Signs: Semiotic Essays on Japanese Culture*, Amsterdam: John Benjamins, pp. 1-24, 1991.
- Idem, *Vagueness and Japanese Discours: Some Semiotic Consideration*, în „Japanese Discourse”, Vol. I, 1995.
- Idem, *Some Traditional Japanese Visual Tropes and their Perceptual and Experiential Bases*, în Yoshihiko Ikegami, Seisaku Kawakami (eds.), „Poetica. An

International Journal of Linguistic-Literary Studies”, 46, Special Issue. *New Developments in the Study of Metaphor*, Tokyo: Shubun International, 1996.

- Idem, *Sign Conception in Japan*, in *Semiotics. A Handbook on the Sign-Theoretic Foundations of Nature and Culture*, Edited by Roland Posner, Klaus Robering, Thomas A. Sebeok, Volume 2, Berlin, New-York: Walter de Gruyter, 1998, pp. 1898-1910.
- Idem, 『Suru』 to 『naru』 no gengogaku – Gengo to bunka no taiporogī e no shiron -, Tokyo: Taishukan, 2000.
- Idem, *Eigo no kankaku • Nihongo no kankaku. Kotoba no imi no shikumi*, Tokyo: NHK, 2006.
- Idem, *Gengogaku wa honyaku no yakunitatsu ka*, în *Ronza*, Tokyo: Asahishinbunsha, nr. 9, September, 2007, pp. 200-205.
- Idem, *Nihongo to nigongoron*, Tokyo: Chikuma gakugenbunko, 2007.
- Idem, Yamanaka Keiichi, Tōsu Norimitsu, *Bunka kigōron*, Tokyo: Kodansha, 2008.
- Janeira, Armando Martins, *Japanese and Western Culture. A Comparative Study*, Tokyo: Charles. E. Tuttle Company, 1970.
- Ionescu, Gelu, *Orizontul traducerii*, Ediția a II-a revăzută, București: Editura Institutului Cultural Român, 2004.
- Jakobson, Roman, *Essais de linguistique générale*, Paris: Editions du Minuit, 1963.
- Kato, Shuichi, *Japan. Spirit & Form*, with an Introduction by Roger Goepfer, translated and adapted from the Japanese by Junko Abe and Lesa Lowitz, Tokyo: Charles E. Tuttle Company, 1994.
- Kawabata, Yasunari, *The Existence and Discovery of Beauty/ Bi no sonzai to hakken*, Translated by V. H. Viglielmo, Tokyo: The Mainichi Newspapers, 1969.
- Keene, Donald, *Five Modern Japanese Novelists*, New-York: Columbia University Press, 2003.
- De Voss, Patrick (ed.), *Litterature Japonaise Contemporaine. Essais*, Bruxelles: Editions Labor, 1989, pp. 32-45.
- Kohn, Ioan, *Virtuțile compensatorii ale limbii române în traducere*, Timișoara: Editura Facla, 1983.
- Kristeva, Julia (coord.), *La traversée des signes*, Paris: Editions du Seuil, 1975.
- Kristeva, Julia, *Le langage, cet inconnu. Une initiation à la linguistique*, Paris: Editions du Seuil, 1981.
- Lotman, Iuri, *La signification modélisante des concepts de „fin” et de „début” dans les textes artistiques*, în „Travaux sur les systèmes des signes”, Bruxelles: Editions Complexe, 1976.
- Idem; Ouspenski, B.A., *Mythe-Nom-Culture*, în „Travaux sur les systèmes des signes”, Bruxelles: Editions Complexe, 1976.
- Lotman, I. M., *Cultură și explozie*, Traducere de George Ghețu și Justina Bandol, Prefață de Livia Cotorcea, Pitești: Editura Paralela 45, 2004.
- Lungu Badea, Georgiana, *Tendențe în cercetarea traductologică*, Timișoara: Editura Universității de Vest, 2005.
- Marcus, Solomon, *Artă și Știință*, București: Editura Eminescu, 1986.
- Nemoianu, Virgil; Royal, Robert (eds.), *Play, Literature, Religion. Essays in Cultural Intertextuality*, New-York: State University of New-York Press, 1992.
- Petrescu, Camelia, *Traducerea – între teorie și realizare poetică*, Timișoara: Editura Excelsior, 2000.
- Donald, Richie (ed.), *Words, Ideas, and Ambiguities. Four Perspectives on Translating from the Japanese*, Chicago: Imprint Publications, 2000.

- Sieffert, René, *Treize siècles de lettres japonaises*, Volume II, Paris: Publications Orientalistes de France, 2001.
- Snell-Hornby, Mary, *Lingua Franca and Cultural Identity – Translation in the Global Village*, în Klaudy, Kinga, Kohn, Janos (eds.), *Transfere necesse est*, Proceedings of the 2nd International Conference on Current Trends in Studies of Translation and Interpreting , 5-7 September, 1996, Budapest: Scholastica, 1997.
- Steiner, George, *După Babel. Aspecte ale limbii și traducerii*, București: Editura Univers, 1983.
- Ueda, Makoto, *Modern Japanese Writers and The Nature of Literature*, Standford: Standford Univerity Press, 1990.
- Ueda, Makoto, *Literary and Art Theories in Japan*, Center for Japanese Studies, Michigan: The University of Michigan, Ann Arbor, 1991.
- Umegaki, Michio, *Epilogue: National Identity, National Past, National Isms*, în James W. (et alii), *The Ambivalence of Nationalism. Modern Japan between East and West*, Maryland: University Press of America, 1990, pp. 251-265.
- Vande Walle, Willy F., *Le Japon de l'ère Meiji. Identité, modernisation, occidentalisation*, în Marres, Thierry (ed.), *Mondialisation et identité. Les débats autour de l'occidentalisation et de l'orientalisation (19e-21e siècles)*, Louvain-la-Neuve : Academia Bruylant, 2008, pp. 39-64.
- Waniek Iulia, *Limba japoneză. Teoria traducerii și limbaje specializate*, București: Editura Pro Universitaria, 2017.
- Waswo, Ann, *Modern Japanese Society 1868-1994*, Oxford: Oxford Univerity Press, 1996.